

ปัญหาเกี่ยวกับการกระทำความผิดฐานก่อการร้ายของประเทศไทย¹

พิสิษฐ์ ธิอัมพร²

จากการศึกษากฎหมายเกี่ยวกับการกระทำความผิดฐานก่อการร้ายของประเทศไทย การก่อการร้าย (Terrorism) เป็นคำที่ยังไม่มีการจำกัดความในกฎหมายอาญาที่มีผลผูกมัดตามกฎหมายและได้รับการยอมรับอย่างสากลการจำกัดความโดยทั่วไปของการก่อการร้ายนั้นหมายถึงเพียงพฤติกรรมรุนแรงซึ่งมีเจตนาที่จะก่อให้เกิดความกลัว กระทำการเพื่อจุดประสงค์ทางศาสนา การเมืองหรืออุดมการณ์อย่างใดอย่างหนึ่ง เป็นการกระทำที่จงใจหรือไม่ใส่ใจต่อความปลอดภัยของผู้ที่ไม่เกี่ยวข้อง (พลเรือน) และกระทำโดยองค์กรที่ไม่ใช่หน่วยงานของรัฐใดๆ การก่อการร้าย (Terrorism) เป็นสิ่งที่ทำให้ชาวโลกต้องตกอยู่ในความหวาดกลัว โดยการก่อการร้ายได้ส่งผลทำให้เกิดความสูญเสียชีวิตและทรัพย์สินจำนวนมาก นับตั้งแต่อดีตจนถึงปัจจุบัน ได้มีการก่อการร้ายขึ้นมากมายหลายครั้ง แต่ครั้งที่ทำให้ชาวโลกต้องจดจำและตื่นตัวมาให้ความสำคัญกับการก่อการร้ายมากขึ้น เมื่อมีเครื่องบินขับพุ่งเข้าชนตึกเวิลด์เทรดซึ่งเป็นตึกแฝดที่สูงที่สุด ในนครนิวยอร์ก ประเทศสหรัฐอเมริกา เมื่อวันที่ 11 กันยายน 2544 หรือที่เรียกกันว่าเหตุการณ์ 911 (Nine One One) ทำให้ตึกถล่มลงมาทั้งสองตึก โดยการนำของนายโอซามา บิน ลาดิน เป็นหัวหน้ากลุ่มก่อการร้าย ซึ่งมีชื่อกลุ่มว่า “อัลกออิดะห์” ในเหตุการณ์ครั้งนั้นทำให้เกิดการสูญเสียทั้งชีวิตและทรัพย์สินมากมาย เป็นเหตุการณ์ที่ถือว่าเป็นโศกนาฏกรรมที่สะเทือนขวัญและสร้างความเศร้าสลดมากที่สุดให้แก่ชาวสหรัฐอเมริกาและชาวโลกทั่วโลก เพราะผู้เสียชีวิตในเหตุการณ์ครั้งนั้นไม่ได้มีเพียงชาวสหรัฐแต่ยังมีชาวต่างชาติอีกหลายประเทศที่เสียชีวิตและได้รับความสูญเสียจากเหตุการณ์ 911

จากการศึกษาทำให้ทราบว่าปัญหาเกี่ยวกับการกระทำความผิดฐานก่อการร้ายของประเทศไทย ยังไม่ชัดเจน ไม่ครอบคลุมด้วยกันหลายประการ ซึ่งสรุปได้ดังต่อไปนี้

ประเด็นปัญหาแรกเกี่ยวกับความไม่ชัดเจนของบทนิยามการก่อการร้าย ประเทศไทยนั้น ไม่ได้มีการกำหนดคำนิยามไว้โดยเฉพาะเจาะจงว่าอะไร คือ การก่อการร้ายแต่ได้รับเอากฎหมายระหว่างประเทศมาโดยข้อคิดของคณะมนตรีความมั่นคงแห่งสหประชาชาติที่ 1373 ที่ขอให้ทุกประเทศร่วมมือกันดำเนินการป้องกันและปราบปรามการกระทำใดที่เป็นการก่อการร้ายนำมาซึ่งการออกพระราชกำหนดแก้ไขเพิ่มเติมประมวลกฎหมายอาญา พ.ศ. 2546 ซึ่งเป็นการออกกฎหมายเพื่อรองรับข้อคิดดังกล่าวถือว่าเป็นการรับเอา

¹ บทความนี้เรียบเรียงจาก เรื่อง ปัญหาเกี่ยวกับการกระทำความผิดฐานก่อการร้ายของประเทศไทย โดยมีอาจารย์ที่ปรึกษา คือ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.คนพร จิตต์รุ่งเกียรติ และคณะกรรมการสอบคือ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.มนทิชา ภักดีคง และผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ชนกพร สุมนะเศรษฐกุล

² นักศึกษาปริญญาโท หลักสูตรนิติศาสตรมหาบัณฑิต (ส่วนภูมิภาค) คณะนิติศาสตร์ มหาวิทยาลัยรามคำแหง

กฎหมายระหว่างประเทศมาปรับใช้เป็นกฎหมายภายใน คือ ประมวลกฎหมายอาญา มาตรา 7 ได้ยึดเอาหลักสากลมาใช้บังคับสำหรับความผิดที่อาจมีผลกระทบต่อประเทศชาติอย่างแรง ซึ่งแม้กระทำนอกราชอาณาจักรไทยก็ต้องได้รับโทษในราชอาณาจักรไทย โดยมีต้องคำนึงถึงสัญชาติของบุคคลว่าผู้กระทำความผิดจะเป็นคนสัญชาติใดหรือกระทำความผิด ณ ที่ใดถือว่าเป็นการกระทำความผิดและศาลสามารถลงโทษได้ ซึ่งได้แก่ความผิดเกี่ยวกับความมั่นคงแห่งราชอาณาจักร ความผิดเกี่ยวกับการก่อการร้าย

ในปัจจุบันการให้คำนิยามคำว่า การก่อการร้าย ยังไม่มีข้อยุติ ซึ่งมีผู้กล่าวว่ามันเป็นปัญหาในปัญหาของการนิยาม เราต่างทราบว่าการก่อการร้ายเป็นปัญหาแต่ไม่สามารถยอมรับตรงกันได้ว่าอะไรคือ การก่อการร้าย ผู้เชี่ยวชาญเรื่องการก่อการร้าย ได้กล่าวว่า มีแต่ลักษณะที่เป็นลักษณะทั่วไปเท่านั้นที่ยอมรับกันว่าเป็นการก่อการร้ายซึ่งเกี่ยวข้องกับการใช้ความรุนแรงและการข่มขู่ว่าจะใช้ความรุนแรง แต่ก็มีการให้คำนิยามกันมากมายตามหน่วยงานต่าง ๆ หรือตามประเทศต่าง ๆ

ดังนั้นจะเห็นได้ว่า ประเทศไทยได้มีการรับเอาข้อคิดขององค์การสหประชาชาติมาปรับใช้เป็นกฎหมายภายในทำให้ความหมายของการก่อการร้ายในประเทศไทยนั้น สามารถไปในทิศทางเดียวกันกับอนุสัญญาหรือสนธิสัญญาต่าง ๆ ของสหประชาชาติได้อย่างครอบคลุมกว้างขวาง

ประเด็นปัญหาที่สองเกี่ยวกับหลักเกณฑ์การเยียวยาแก่ผู้เสียหายจากการกระทำความผิดฐานก่อการร้าย การทดแทนความเสียหายแก่ผู้เสียหายในคดีอาญาหรือเหยื่ออาชญากรรม โดยรัฐนั้นเป็นการกำหนดถึงความรับผิดชอบของชุมชนที่มีต่อการกระทำผิด เพื่อชดเชยและเยียวยาความเสียหายไม่ว่าจะเป็นในรูปแบบของค่าเสียหายที่เป็นตัวเงิน หรือการเยียวยาทางด้านจิตใจ ล้วนแล้วแต่เป็นสิ่งที่สำคัญยิ่งในปัจจุบันเพราะการป้องกันความเสียหายและอันตรายในชีวิต ร่างกาย ทรัพย์สิน สิทธิเสรีภาพ ตลอดจนความสงบสุขในการใช้ชีวิตของคนในสังคมเป็นหน้าที่ของรัฐ โดยเฉพาะการเยียวยาทางด้านจิตใจที่ไม่อาจจะประเมินหรือกำหนดเป็นจำนวนเงินได้

สำหรับประเทศไทยได้มีพระราชบัญญัติค่าตอบแทนผู้เสียหายและค่าทดแทนและค่าใช้จ่ายแก่จำเลยในคดีอาญา พ.ศ. 2544 ซึ่งเป็นกฎหมายที่บัญญัติเกี่ยวกับมาตรการเยียวยาความเสียหายให้กับผู้เสียหายในคดีอาญา โดยนิยามความหมายของผู้เสียหายตามมาตรา 3 แห่งพระราชบัญญัตินี้ คือ บุคคลซึ่งได้รับความเสียหายถึงแก่ชีวิตหรือร่างกายหรือจิตใจ เนื่องจากการกระทำความผิดอาญาของผู้อื่น โดยตนมิได้มีส่วนเกี่ยวข้องกับการกระทำความผิดนั้น โดยมีค่าตอบแทนได้แก่ เงิน ทรัพย์สิน หรือประโยชน์อื่นใดที่ผู้เสียหายมีสิทธิ์ได้รับเพื่อตอบแทนความเสียหายที่เกิดขึ้นจากหรือเนื่องจากการกระทำความผิดอาญาของผู้อื่น โดยต้องเป็นความผิดตามที่ระบุไว้ท้ายพระราชบัญญัตินี้ดังกล่าว

เมื่อพิจารณาแล้วจะพบว่าไม่ได้มีการบัญญัติถึงความผิดฐานก่อการร้ายไว้ในตอนท้ายของพระราชบัญญัติเกี่ยวกับการจ่ายค่าชดเชยให้กับผู้เสียหายในเหตุการณ์ก่อการร้าย ซึ่งเป็นความผิดที่ก่อให้เกิดความเสียหายมากกว่าความผิดอาญาทั่วไป อีกทั้งจำนวนที่จะได้รับตามพระราชบัญญัตินี้ดังกล่าวสำหรับการ

กระทำความผิดท้ายพระราชบัญญัตินั้นก็มีจำนวนน้อยไป เช่น มาตรา 18 (1) ค่าใช้จ่ายที่จำเป็นในการรักษาพยาบาล ให้จ่ายเท่าที่จ่ายจริงแต่ไม่เกิน 30,000 บาท (2) ค่าฟื้นฟูสมรรถภาพทางร่างกายและจิตใจให้จ่ายเท่าที่จ่ายจริงแต่ไม่เกิน 20,000 บาท (3) ค่าขาดประโยชน์ทำมาหาได้ในระหว่างที่ไม่สามารถประกอบการทำงานได้ตามปกติ ให้จ่ายในอัตราวันละไม่เกิน 200 บาทเป็นระยะเวลาไม่เกินหนึ่งปีนับแต่วันที่ไม่สามารถประกอบการทำงานได้ตามปกติ ซึ่งจำนวนค่าเสียหายที่พระราชบัญญัตินี้ดังกล่าว กำหนดไว้นั้นไม่พอเพียงแก่การรักษาพยาบาลในปัจจุบัน เพราะการก่อการร้ายในปัจจุบันมีการกระทำที่รุนแรงและผลของการกระทำก่อให้เกิดความเสียหายจำนวนมากไม่ว่าจะชีวิตร่างกายและทรัพย์สิน การกำหนดค่าเสียหายเพื่อชดเชยความเสียหายให้แก่ผู้เสียหายจึงต้องมีความสอดคล้องกับสภาพเศรษฐกิจและความเป็นอยู่ในชีวิตประจำวันด้วย ซึ่งผู้ที่ได้รับความเสียหายจากการกระทำความผิดฐานก่อการร้ายควรที่จะได้รับการช่วยเหลือจากรัฐในฐานะที่รัฐมีหน้าที่ที่จะต้องรักษาความปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สินของพลเมืองของตนให้อยู่อย่างสงบปลอดภัย ซึ่งมีความเสียหายเกิดขึ้นก็จำเป็นที่รัฐจะต้องเข้ามาดูแลพลเมืองในรัฐของตน ซึ่งควรให้มีการกำหนดหลักเกณฑ์เกี่ยวกับการกำหนดค่าตอบแทนในความเสียหายที่เกิดขึ้นของผู้ที่ได้รับความเสียหายเกี่ยวกับการกระทำความผิดฐานก่อการร้ายขึ้นใหม่เพื่อให้การเยียวยาแก่ผู้ที่ได้รับความเสียหายอย่างเหมาะสมและเพียงพอ

ประเด็นปัญหาที่สามเกี่ยวกับความผิดฐานก่อการร้ายเป็นความผิดซ้ำซ้อนกับความผิดฐานอื่น ตามประมวลกฎหมายอาญา ลักษณะ 1/1 มาตรา 135/1 ถึงมาตรา 135/4 อันเป็นความผิดเกี่ยวกับการก่อการร้าย ตามมาตรา 135/1 ซึ่งเป็นความผิดฐานก่อการร้าย ยังมีการบัญญัติขอบเขตที่ไม่ชัดเจน และความหมายที่ซ้ำซ้อนกันอยู่กับการกระทำความผิดอาญาฐานอื่น ๆ ซึ่งได้บัญญัติเป็นความผิดไว้อยู่แล้ว อันเป็นการแสดงให้เห็นถึงความไม่ชัดเจนในการกำหนดขอบเขตของความผิดฐานก่อการร้ายของประเทศไทย ซึ่งบทบัญญัติความผิดฐานก่อการร้ายตามประมวลกฎหมายอาญาอาจไม่เป็นไปตามหลักประกันในกฎหมายอาญา ที่กฎหมายอาญาเป็นกฎหมายที่มีผลกระทบถึงสิทธิในชีวิต ร่างกาย เสรีภาพ และทรัพย์สินของประชาชน เนื่องจากมีบทลงโทษที่รุนแรง ในส่วนของกฎหมายที่เกี่ยวข้องกับการกระทำความผิดฐานก่อการร้ายได้กำหนดลักษณะของการกระทำอันเป็นความผิดฐานก่อการร้ายตามประมวลกฎหมายอาญาของประเทศไทยนั้น ยังไม่ครอบคลุมถึงการกระทำความผิดบางลักษณะที่เป็นความผิดก่อการร้ายไว้อย่างครบถ้วน กล่าวคือการกระทำที่เป็นการทำลายระบบการทำงานของราชการซึ่งเป็นกลไกสำคัญในการบริหารงานของรัฐบาล อันเป็นพื้นฐานในการขับเคลื่อนประเทศ ซึ่งจะส่งผลกระทบต่อความมั่นคงของชาติด้วยการทำลายระบบการทำงานต่าง ๆ ของราชการ เช่น การเผาอาคารศาลาว่าการจังหวัด นอกจากจะทำให้อาคารทรัพย์สินของทางราชการเสียหายแล้วยังเป็นการทำลายระบบการจัดเก็บข้อมูลต่าง ๆ ได้แก่ข้อมูลบุคคลที่เป็นความลับทางราชการ ระบบการทำงานแบบอิเล็กทรอนิกส์ เป็นต้น ในปัจจุบันการก่อการร้ายได้นำเทคโนโลยีที่ทันสมัยมาใช้และการทำให้เกิดความเสียหายอันตรายอย่างร้ายแรงต่อระบบเทคโนโลยีที่รัฐหรือประชาชนใช้สอยนั้นก็จะนำมาซึ่งความเสียหายต่าง ๆ ต่อมามากมายอันเป็นผลกระทบในวงกว้างทำให้ประชาชนเดือดร้อน

และवादกลัว ซึ่งเป็นลักษณะสำคัญประการหนึ่งของการก่อการร้าย ดังนั้นเมื่อพิจารณาถึงการกำหนดการกระทำอันเป็นความผิดฐานก่อการร้ายตามประมวลกฎหมายอาญาของประเทศไทยนั้น มีความซ้ำซ้อนกันกับบทกฎหมายที่ได้มีการบัญญัติไว้แล้ว อาจทำให้เกิดปัญหาในทางปฏิบัติแก่เจ้าพนักงานของรัฐในการบังคับใช้กฎหมาย

ดังนั้น การบัญญัติถ้อยคำ องค์ประกอบความผิดควรจะต้องมีความชัดเจนแน่นอน หลีกเลี่ยงถ้อยคำที่กำกวม หรือคลุมเครือ ซ้ำซ้อนกัน ซึ่งอาจทำให้การใช้กฎหมายอาญาไม่ถูกต้องตามเจตนารมณ์ของกฎหมายได้

จากการศึกษาค้นคว้าปัญหาเกี่ยวกับการกระทำความผิดฐานก่อการร้ายของประเทศไทย ผู้ศึกษาพบว่า มีข้อเสนอแนะ คือ

1. ปัญหาเกี่ยวกับความไม่ชัดเจนของบทนิยาม การก่อการร้าย ผู้ศึกษาพบว่า ข้อเสนอแนะ คือ ควรแก้ไขเพิ่มเติมประมวลกฎหมายอาญาโดยกำหนดลักษณะความผิดฐานก่อการร้ายให้ครอบคลุมถึงการกระทำความผิดบางลักษณะ โดยเพิ่มเติมมาตรา 1 (19) และ (20) แห่งประมวลกฎหมายอาญา

มาตรา 1 “ในประมวลกฎหมายนี้” ดังต่อไปนี้

(19) ก่อการร้ายระหว่างประเทศ หมายถึง การกระทำที่ร้ายแรงหรือการกระทำอันตรายเป็นต่อมนุษยชาติที่เป็นการละเมิดกฎหมายอาญาของไทย หรือการกระทำที่เป็นอาชญากรรมร้ายแรงได้กระทำภายในเขตอำนาจศาลของไทย หรือการกระทำโดยเจตนาข่มขู่หรือบังคับประชาชนเป็นการกระทำที่กระทบต่อการดำเนินงานของรัฐบาลโดยการทำลายล้างในวงกว้าง การลอบสังหารหรือการลักพาตัวและผู้กระทำความผิดข่มขู่หรือบังคับโดยการกระทำส่วนใหญ่เกิดขึ้นหรือบรรลุผลนอกเขตอำนาจศาลของไทย อยู่ในสถานที่เกิดเหตุซึ่งผู้กระทำความผิดปฏิบัติการหรือที่ลี้ภัยการเมือง

(20) การก่อการร้ายภายในประเทศ คือ การกระทำซึ่งเป็นการกระทำที่ร้ายแรงหรือการกระทำอันตรายเป็นต่อมนุษยชาติ ที่เป็นการละเมิดกฎหมายอาญาของไทย การกระทำโดยเจตนาข่มขู่หรือบังคับประชาชนเป็นการกระทำผู้มีอิทธิพลเหนือนโยบายรัฐบาล โดยการข่มขู่หรือบังคับ เป็นการกระทำที่กระทบต่อการดำเนินงานของรัฐบาลโดยการทำลายล้างในวงกว้าง การลอบสังหารหรือการลักพาตัวและเกิดขึ้นในเขตอำนาจศาลไทย

2. ปัญหาเกี่ยวกับหลักเกณฑ์การเยียวยาแก่ผู้เสียหายจากการกระทำความผิดฐานก่อการร้าย ผู้ศึกษาเห็นควรให้แก้ไขเพิ่มเติมพระราชบัญญัติค่าตอบแทนผู้เสียหายและค่าทดแทนและค่าใช้จ่ายแก่จำเลยในคดีอาญา พ.ศ. 2544 ดังนี้

ผู้เสียหาย หมายความว่า บุคคลซึ่งได้รับความเสียหายถึงแก่ชีวิตหรือร่างกายหรือจิตใจ เนื่องจากการกระทำความผิดฐานก่อการร้ายของผู้อื่น โดยตนมิได้มีส่วนเกี่ยวข้องกับการกระทำความผิดนั้น

จำเลย หมายความว่า บุคคลซึ่งถูกฟ้องต่อศาลว่าได้กระทำความผิดฐานก่อการร้าย

ค่าตอบแทน หมายความว่า เงิน ทรัพย์สิน หรือประโยชน์อื่นใดที่ผู้เสียหายมีสิทธิ์ได้รับเพื่อตอบแทนความเสียหายที่เกิดขึ้นจากหรือเนื่องจากการกระทำความผิดฐานก่อการร้ายของผู้อื่น

ตามกฎหมายที่ได้ออกตามความในมาตรา 18 แห่งพระราชบัญญัติค่าตอบแทนผู้เสียหายและค่าทดแทนและค่าใช้จ่ายแก่จำเลยในคดีอาญา พ.ศ. 2544 ได้กำหนดหลักเกณฑ์ วิธีการและอัตราในการจ่ายค่าตอบแทนผู้เสียหายและค่าทดแทนและค่าใช้จ่ายแก่จำเลยในการกระทำความผิดฐานก่อการร้าย พ.ศ. 2544 ดังนี้

ค่าตอบแทนตามมาตรา 17 ให้คณะกรรมการพิจารณาจ่ายค่าตอบแทนให้แก่ผู้เสียหายในการกระทำความผิดฐานก่อการร้ายดังต่อไปนี้

(1) ค่าใช้จ่ายที่จำเป็นในการรักษาพยาบาล ให้จ่ายเท่าที่จ่ายจริงแต่ไม่เกินสามแสนบาท
 (2) ค่าฟื้นฟูสมรรถภาพทางร่างกายและจิตใจให้จ่ายเท่าที่จ่ายจริงแต่ไม่เกินสองแสนบาท
 (3) ค่าขาดประโยชน์ทำมาหาได้ในระหว่างที่ไม่สามารถประกอบการทำงานได้ตามปกติ ให้จ่ายในอัตราวันละไม่เกินสามร้อยบาท เป็นระยะเวลาไม่เกินสามปีนับแต่วันที่ไม่สามารถประกอบการทำงานได้ตามปกติ

(4) ค่าตอบแทนความเสียหายอื่นนอกจาก(1) (2) และ(3) ให้จ่ายเป็นเงินตามจำนวนที่คณะกรรมการเห็นสมควรแต่ไม่เกินสามแสนบาท

ค่าตอบแทนตาม (1) และ (2) ให้รวมถึงค่าใช้จ่ายเกี่ยวกับค่าห้องและค่าอาหารในอัตราวันละไม่เกินหกร้อยบาท

ในกรณีที่ผู้เสียหายถึงแก่ความตาย ให้คณะกรรมการพิจารณาจ่ายค่าตอบแทนให้แก่ผู้เสียหายนั้นดังต่อไปนี้

(1) ค่าตอบแทน ให้จ่ายเป็นเงินจำนวนตั้งแต่สามแสนบาทแต่ไม่เกินหนึ่งล้านบาท
 (2) ค่าจัดการศพ ให้จ่ายเป็นเงินจำนวนสองแสนบาท
 (3) ถ้าขาดอุปการะเลี้ยงดู ให้จ่ายเป็นเงินจำนวนไม่เกินสามแสนบาท
 (4) ค่าเสียหายอื่นนอกจาก (1) (2) และ (3) ให้จ่ายเป็นเงินตามจำนวนที่คณะกรรมการเห็นสมควรแต่ไม่เกินสามแสนบาท

ในการพิจารณาจ่ายค่าตอบแทนผู้เสียหายในการกระทำความผิดฐานก่อการร้ายให้คณะกรรมการคำนึงถึงพฤติการณ์และความร้ายแรงของการกระทำความผิดและสภาพความเสียหายที่ผู้เสียหายได้รับรวมถึงโอกาสที่ผู้เสียหายจะได้รับการบรรเทาความเสียหายโดยทางอื่นด้วย

3.ปัญหาเกี่ยวกับความผิดฐานก่อการร้ายเป็นความผิดซ้ำซ้อนกับความผิดฐานอื่นๆ ผู้ศึกษาขอเสนอแนะให้แก้ไขเพิ่มเติมประมวลกฎหมายอาญา ดังนี้

มาตรา 135/1 บัญญัติว่า ผู้ใดกระทำการอันเป็นความผิดอาญา ดังต่อไปนี้

(1) ใช้กำลังประทุษร้าย หรือกระทำการใดอันก่อให้เกิดอันตรายต่อชีวิต หรืออันตรายอย่างร้ายแรงต่อร่างกาย หรือเสรีภาพของบุคคลใดๆ หากการกระทำความผิดในลักษณะนี้ ได้กระทำความผิดตามมาตรา 288, 290, 297, 309 และ มาตรา 310 ให้ลงโทษบทที่หนักที่สุดแก่ผู้กระทำความผิด

(2) กระทำการใดอันก่อให้เกิดความเสียหายอย่างร้ายแรงแก่ ระบบการขนส่ง สาธารณะ ระบบโทรคมนาคม หรือโครงสร้างพื้นฐานอันเป็นประโยชน์สาธารณะ หากการกระทำความผิดในลักษณะนี้ ได้กระทำความผิดตามมาตรา 226 ถึง มาตรา 235 ให้ลงโทษบทที่หนักที่สุดแก่ผู้กระทำความผิด

(3) การกระทำการใดอันก่อให้เกิดความเสียหายแก่ทรัพย์สินของรัฐหนึ่งรัฐใด หรือของบุคคลใดหรือต่อสิ่งแวดล้อม อันก่อให้เกิดหรือน่าจะก่อให้เกิดความเสียหายทางเศรษฐกิจอย่างสำคัญ หากการกระทำความผิดในลักษณะนี้ ได้กระทำความผิดตามมาตรา 358 มาตรา 360 ให้ลงโทษบทที่หนักที่สุดแก่ผู้กระทำความผิด

เอกสารอ้างอิง

เกียรติกมล วังนะสวัสดิ์. คำอธิบายกฎหมายอาญา ภาค 1. พิมพ์ครั้งที่ 9 (แก้ไขเพิ่มเติม). กรุงเทพมหานคร: สำนักพิมพ์จักรีราชการพิมพ์, 2549.

ประกอบ ประพันธ์เนติวุฒิ. กฎหมายระหว่างประเทศแผนกคดีบุคคลและคดีอาญา ตอนที่ 2.

กรุงเทพมหานคร “ โรงพิมพ์มหาวิทยาลัยรามคำแหง, 2527.

สทรัฐ กิติ ศุภการ. หลักและคำพิพากษา กฎหมายอาญา, พิมพ์ครั้งที่ 6. กรุงเทพมหานคร :

อัมรินทร์พรินต์ติ้งแอนด์พับลิชชิ่ง จำกัด , 2559.

การุณย์ลักษณ์ พหสโยธิน. “สิทธิก่อการร้าย และการก่อการร้ายในทฤษฎีของโซเวียต.”

วารสารรามคำแหง 8 (พฤษภาคม 2554-พฤษภาคม 2525)